

katedrális: áhitattal és Érosszal, fölfeszített Jézussal és elszánt szügyű, kihívó farú nőstényekkel, fölfelé szárnyaló s bukdácsoló angyallal, forró emberi hússal s csontkoponyával, az emberi alkotás örök elemeivel. Aki nem értette eddig a gótikába sűrített és a gótikában megnyugvó emberi drámát, a falaiba és díszébe békült forró, vad érzékiséget, az most színről színre láthatja. Ám a pinceboltból meredek ösvény vezet fölfelé. Úgy is mondhatjuk, hogy pincelépcső, de ugyanakkor ballada is, a folklór jól ismert ösvénye a megváltó fény felé.

Ismét kérдем: vajon drámai világ ez? Inkább az ember legszebb álma az ígért földjéről, ahová tűzoszlop vezérel a pusztában. Az eredeti ember szüntelen feltámadása, a Paradicsom visszacsapó ősemléke. De nyoma sincs piktúrájában a valóságtól elszakadó absztrakciónak. Húsból, vérből, megszépülő s élő sárból teremtett világ Szabó Vladimir világa, s ha túlcsap a jelen időn, sőt önmagán, bizonyonnan a valóság túlsága árad meg, az élet sűrűsége, a lélek pattanni készülő telítettsége. Az antik életérzés támad fel, melynek nem volt szüksége metafizikára, mert az ember még a nagy, egyetemes Létben állott, s az élet meg a halál édes testvérek voltak. Örömet hirdet ez a művészet? Azt hiszem, sokkal többet: az ember otthonosságát a világban.

Szabó Vladimir Balassagyarmaton született. Balassi földjéről jött, Felvidék lábától, a magaslati légkör éthoszát kapta útravalónak, ám dél felé szeret vándorolni, délszakra, Vörösmarty délszigetének vegetációját és színeit hozza haza tápláló vigaszra. Mélyre szívta Rómát, de képein átüt Bizánc ragyogása is. Ám mást is hozott a Mediterráneumból, közelebből Hellászból: Orfeusz örökségét. Orfikus verseket írt már Goethe, Orfeuszt „fordította” a XX. század nyelvére Rilke, és ha Szabó Vladimir művészetét egyetlen szóval kellene jellemeznem, azt mondanám, hogy orfeuszi. Ezért szereti annyira a vándorénekeseket, Orfeusz rangrejtett utódait, akik visszalehelik az emberbe eredeti ártatlanságát, és énekükkel újra megszeli a földet. Akik jóvátesznek mindent, mert lám, a végső stációnál a vén koldus vak szeme világitani kezd.

Nem az én dolgom az ítélet, mást cselekszem, talán többet, talán kevesebbet, vallomást mondok. Továbbadom, amit Szabó Vladimir képeitől kaptam. És boldog lennék, ha dadogásomból meghallanák azt, amit életműve ajándékoz nekem: öreg szívem hevesebb dobogását.

